

Prijevod ove stranice generiran je strojnim prevođenjem [Poveznica]. Strojno prevedeni tekstovi mogu sadržavati pogreške koje mogu narušiti jasnoću i točnost. Europski ombudsman ne prihvaća nikakvu odgovornost za bilo kakve nepodudarnosti. Najpouzdanije informacije i pravnu sigurnost jamči izvorna inačica na engleski jeziku koja je dostupna putem gornje poveznice. Više informacija potražite u našem odjeljku o [jezičnoj politici i prevođenju \[Poveznica\]](#).

Transparentnost i odgovornost Mehanizma za oporavak i otpornost

Otvoreni predmet

Slučaj SI/6/2021/PVV - **Otvoren** 24/02/2022 - **Odluka donesena** 12/09/2023 - **Predmetna institucija** Europska komisija |

Gđa Ursula von der Leyen

Predsjednica

Europska komisija

Poštovani predsjedniče,

Prepoznajem važan rad Europske komisije na uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost, koji stavljanjem na raspolaganje više od 700 milijardi EUR već ima ključnu ulogu u ublažavanju gospodarskih i socijalnih posljedica pandemije bolesti COVID-19 te pomaže Europi da iz ove dosad nezabilježene krize izađe snažnija.

Od izbijanja pandemije naglasio sam da EU mora zadržati visoke standarde transparentnosti i odgovornosti te da je u tu svrhu pratio rad uprave EU-a. S obzirom na važnu ulogu tog velikog iznosa zajmova i bespovratnih sredstava, mora postojati transparentnost u pogledu načina na koji se sredstva troše [1] te pozdravljam predanost Komisije u tom pogledu [2]. Doista je od najveće važnosti pružiti dostupne informacije o zajmovima i bespovratnim sredstvima te projektima koji se njima podupiru.

Javnost bi trebala biti uvjerena da države članice poštuju sve uvjete povezane sa zajmovima i

bespovratnim sredstvima. To je posebno važno s obzirom na njihove okolišne ciljeve i sve veću zabrinutost zbog toga što postoji opasnost da se proračun EU-a upotrijebi u određenim državama članicama kako bi se narušila vladavina prava.

U tom sam kontekstu utvrdio određena pitanja koja bih cijenio kad bi Komisija mogla pojasniti. U prilogu se nalazi prilog s pitanjima.

Bio bih Vam zahvalan kad biste mogli odgovoriti s Komisijinim stajalištima o tim pitanjima do 24. svibnja 2022., ako je to moguće. Ako su potrebne dodatne informacije ili pojašnjenja, osoblje Komisije može se obratiti gđi Leticia Díez Sánchez i Patriciji López Martín.

Tvoje iskreno,

Europska ombudsmanica Emily O'Reilly

Strasbourg, 24. veljače 2022.

Aneks

1)

Transparentnost nacionalnih planova za oporavak i otpornost i njihove evaluacije

Izražena je zabrinutost zbog nedovoljne transparentnosti pregovora o nacionalnim planovima za oporavak i otpornost i njihova odobravanja. [3] Ombudsman je u prošlosti s Komisijom istaknuo da bi ona trebala osigurati da zahtjevi u pogledu transparentnosti budu dio pregovora, s obzirom na važne javne interese o kojima je riječ. [4]

Koje je mehanizme Komisija uspostavila kako bi osigurala transparentnost u pregovorima o nacionalnim planovima? Koje će mjere transparentnosti Komisija poduzeti kako bi omogućila javni nadzor nad evaluacijom ključnih etapa i reformi država članica?

Kad je riječ o pristupu dokumentima, Ombudsman trenutačno razmatra činjenicu da Komisija dosad nije odgovorila na ponovni zahtjev za javni pristup dokumentima koji se odnose na evaluaciju njemačkog plana. [5] **Je li Komisija poduzela mjere za olakšavanje obrade budućih sličnih zahtjeva?**

2) Informacija, komunikacija i promidžba

Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost [6] državama članicama nameću se obveze promidžbe financiranja. U svojim Smjernicama za države članice [7] Komisija je pozvala nacionalne vlade da u svojim planovima za oporavak i otpornost predstave nacrt svoje nacionalne komunikacijske strategije.

Može li Komisija pojasniti **koje informacije države članice moraju staviti na raspolaganje i kako bi se uskladile sa zahtjevima Uredbe u vezi s informacijama, komunikacijom i promidžbom?**

U skladu sa Smjernicama države članice i Komisija moraju surađivati kako bi podigle svijest o Instrumentu. Na primjer, države članice koje su uspostavile poseban internetski prostor za svoje planove za oporavak i otpornost i povezane projekte trebale bi o toj poveznici obavijestiti Komisiju. Iako internetske stranice Komisije već sadržavaju mnogo informacija, građanima bi moglo biti teško pristupiti informacijama koje se ondje pružaju. **Planira li Komisija učiniti informacije o nacionalnim planovima i projektima dostupnijima javnosti, primjerice putem posebne internetske stranice s popisom svih nacionalnih poveznica? Koje druge mjere, ako postoje, Komisija razmatra za širenje informacija o Mehanizmu?**

Naposljetku, namjerava li Komisija u okviru svoje komunikacijske strategije staviti **na raspolaganje informacije o provedenim revizijama** nakon njihova dovršetka i provedbe?

3) Nadzorni mehanizmi

Uredbom o Mehanizmu za oporavak i otpornost državama članicama daje se središnja uloga u zaštiti financijskih interesa EU-a. Države članice moraju osigurati usklađenost s pravom Unije i nacionalnim pravom, uključujući učinkovito sprečavanje, otkrivanje i ispravljanje sukoba interesa, korupcije i prijevara te izbjegavanje dvostrukog financiranja. Komisija bi pak trebala osigurati da nacionalni mehanizmi kontrole učinkovito ispunjavaju tu obvezu.

Kako bi se javnost uvjerila da će se Mehanizam upotrebljavati na odgovarajući način, **koji su mehanizmi uspostavljeni za nadzor pravilnog funkcioniranja revizijskih i kontrolnih mehanizama država članica? U kojim će okolnostima Komisija od država članica zatražiti detaljan račun krajnjih primatelja sredstava?**

[1] U tu svrhu moj Ured, u suradnji s OECD-om i uz pomoć Europske mreže pučkih pravobranitelja, trenutačno priprema dokument u kojem se opisuje „Načela dobre prakse za transparentnost vlade u korištenju fondova za oporavak”, koji će se objaviti sljedećih mjeseci.

[2] Odgovor Europske komisije na dopis Europskog ombudsmana o načinu na koji je Komisija postupila sa zahtjevom za javni pristup dokumentima povezanim s njemačkim planom za oporavak i otpornost u okviru Mehanizma za oporavak i otpornost (RRF) na <https://www.ombudsman.europa.eu/en/doc/correspondence/en/148333> [Poveznica].

[3] Pogledajte datoteke za oporavak Slijedite novac dostupan na:

[https://www.ftm.eu/articles/recovery-files-eu-transparency?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=\[Poveznica\]](https://www.ftm.eu/articles/recovery-files-eu-transparency?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=[Poveznica]).

[4] Na to je Komisija obaviještena u kontekstu pristupa dokumentima povezanim s krizom uzrokovanom bolešću COVID-19 dostupnima na:

<https://www.ombudsman.europa.eu/en/decision/en/141706> [Poveznica]

[5] Vidjeti: <https://www.ombudsman.europa.eu/en/case/en/60962> [Poveznica].

[6] Uredba (EU) 2021/241 Europskog parlamenta i Vijeća od 12. veljače 2021. o uspostavi Mehanizma za oporavak i otpornost

[7] Radni dokument službi Komisije „Smjernice državama članicama: Planovi za oporavak i otpornost”, dostupno na:

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/document_travail_service_part1_v2_en.pdf

[Poveznica]